

การจัดเตรียมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ในวิชา Human Reproduction and Population

ประสงค์ ศิริวิริยะกุล*
ทวินศรี วรวรรณ*

จากการประชุมกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 7/2529 ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาเป็นแบบบูรณาการ (integrated teaching) เช่น วิชา Endocrinology และวิชา Human Reproduction and Population โดยมอบหมายให้ภาควิชาสรีรวิทยา เป็นผู้ประสานงานหลักในการจัดเตรียมการเรียนการสอนวิชา Human Reproduction and Population ขึ้น

ภาควิชาสรีรวิทยา ได้จัดประชุมปรึกษาหารือกับภาควิชาอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชาชีวเคมี ภาควิชาเภสัชวิทยา ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ และภาควิชากุมารเวชศาสตร์

โดยได้พิจารณาาร่วมกันหลายครั้งถึงขอบข่ายเนื้อหาวิชา เวลา และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จนได้ข้อสรุป คือ

1. ทุกภาควิชาเห็นด้วยในหลักการของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สำหรับรายวิชา Human Reproduction and Population เพราะทำให้มีความต่อเนื่องในเนื้อหา แก้ปัญหาการสอนซ้ำซ้อน น่าจะส่งผลให้นิสิตมีความสนใจ เข้าใจ และได้รับความรู้อย่างเต็มที่
2. ที่ประชุมได้ร่วมกำหนดหลักสูตรวิชา Human Reproduction and Population โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านวัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหาวิชาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ดังรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา จำนวน ชั่วโมงและภาควิชาที่รับผิดชอบการสอนตามตาราง

Table Details of course contents, teaching hours and responsible departments in Human Reproduction and Population course.

CONTENT	TIME (HOUR)	DEPARTMENT
1. GENERAL SCOPE OF HUMAN REPRODUCTION AND POPULATION	2	OBSTETRICS & GYNAECOLOGY
2. MALE REPRODUCTIVE SYSTEM		
2.1 MALE SEX ORGANS	8	ANATOMY
2.1.1 PRIMARY SEX ORGANS		
2.1.2 SECONDARY SEX ORGANS		
2.1.3 ACCESSORY SEX ORGANS		
2.2 REGULATORY MECHANISM OF MALE REPRODUCTIVE SYSTEM	2	PHYSIOLOGY AND MEDICINE
2.2.1 PITUITARY - LEYDIG CELL AXIS		
2.2.2 PITUITARY - SEMINIFEROUS TUBULES AXIS		
2.3 MALE SEX HORMONES		
2.3.1 BIOSYNTHESIS AND METABOLISM	0.5	BIOCHEMISTRY
2.3.2 ACTION AND REGULATION	1	PHYSIOLOGY
2.4 MALE SEX LIFE PERIOD	0.5	PEDIATRICS
2.4.1 CHILDHOOD		
2.4.2 ADOLESCENCE AND PUBERTY		
2.4.3 CLIMACTERIC PERIOD		
2.4.4 ELDERLY		

(continued)

* ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENT	TIME (HOUR)	DEPARTMENT
3. FEMALE REPRODUCTIVE SYSTEM		
3.1 FEMALE SEX ORGANS	8	ANATOMY
3.1.1 PRIMARY SEX ORGANS		
3.1.2 SECONDARY SEX ORGANS		
3.1.3 ACCESSORY SEX ORGANS		
3.2 FEMALE SEX LIFE PERIOD	0.5	PEDIATRICS
3.2.1 CHILDHOOD		
3.2.2 ADOLESCENCE AND PUBERTY		
3.2.3 CLIMACTERIC PERIOD AND		
MENOPAUSE		
3.2.4 POSTMENOPAUSAL PERIOD OR		
ELDERLY		
3.3 FEMALE SEXUAL CYCLE AND ITS	1	PHYSIOLOGY
REGULATION		
3.3.1 UTERINE CYCLE AND		
MENSTRUATION		
3.3.2 OVARIAN CYCLE		
3.3.3 OTHER SEXUAL CYCLES		
(CERVICAL, VAGINAL)		
3.4 FEMALE SEX HORMONES	0.5	BIOCHEMISTRY
3.4.1 BIOSYNTHESIS AND		
METABOLISM		
3.4.2 ACTION AND REGULATION	1	PHYSIOLOGY
3.5 PHYSIOLOGICAL CHANGES IN	1	OBSTETRICS &
PREGNANCY, LACTATION AND		GYNAECOLOGY
MENOPAUSE		
4. HUMAN REPRODUCTIVE PROCESS	2	ANATOMY
4.1 GAMETOGENESIS AND FERTILIZATION		AND
4.2 INTRAUTERINE LIFE		PEDIATRICS
4.3 NEWBORN PERIOD		
4.4 CONGENITAL MALFORMATION		
5. FAMILY PLANNING AND BIRTH CONTROL	2	OBSTETRICS &
5.1 PRINCIPLE AND IMPORTANCE OF		GYNAECOLOGY
FAMILY PLANNING		AND
5.2 TYPE, METHOD AND MECHANISM OF		PHARMACOLOGY
REPRODUCTIVE SUPPRESSION OF EACH		
BIRTH CONTROL METHOD		
TOTAL	30	6 DEPARTMENTS INVOLVED

3. ที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชา Human Reproduction and Population ตามหลักสูตรนี้ ยังไม่สามารถจัดเป็นแบบบูรณาการที่สมบูรณ์ได้ในช่วงแรก คือในปีการศึกษา 2530 และ 2531 เนื่องจากข้อจำกัดในด้านเวลาของการจัดการเรียนการสอน ที่ไม่สามารถแยกออกจากเวลาเรียนของภาควิชาหลักที่เกี่ยวข้อง คือสรีรวิทยาและกายวิภาคศาสตร์ได้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม ยังสามารถจัดการเรียนการสอนในช่วงแรกในลักษณะกึ่งบูรณาการ คือจัดในลักษณะการสอดแทรกเนื้อหาเพิ่มเติมลงในเวลาเรียนของภาควิชาหลักทั้งสอง โดยจัดลำดับการสอนและวิธีการสอนให้เหมาะสมสัมพันธ์กัน ตลอดจนการเชิญคณาจารย์จากภาควิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถคงลักษณะและรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนตามที่กำหนด

4. ที่ประชุมเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาต่าง ๆ เป็นทางเลือกหนึ่งที่ดีในอันที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนโดยเฉพาะนิสิตแพทย์ มีความสนใจติดตามการเรียนการสอน และได้รับความรู้จากการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ แต่จะสำเร็จลงได้ด้วยดีนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือและรับผิดชอบอย่างดียิ่งจากภาควิชาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังต้องแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของนิสิตให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในแบบดังกล่าวด้วย เช่น อาจจะต้องตัดทอนเปลี่ยนแปลง หรือยุบเลิกการจัดการเรียนการสอนเดิมในบางรายวิชาของบางภาควิชา แล้วจัดเป็นการเรียนการสอนในแบบบูรณาการสำหรับรายวิชาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

อนึ่ง ผู้เขียนมีความเห็นส่วนตัวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ ดังนี้

1. แม้การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จะเป็นวิธีที่ค่อนข้างจะได้รับการยอมรับจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่าดีและเหมาะสม แต่เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบ

นี้ ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างเต็มที่และใกล้ชิดจากทุกฝ่าย ในทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การประชุมเตรียมการ การปฏิบัติจริง ตลอดจนถึงการประเมินผล ดังนั้นจึงมีโอกาสดังกล่าวจะเกิดปัญหาจากความไม่พร้อมของปัจจัยบางอย่างได้ เช่น ความไม่ร่วมมือจากคณาจารย์ที่ยังไม่เห็นด้วยกับวิธีการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวด้วยเหตุผลต่าง ๆ ความไม่ประสานงานกันอย่างเต็มที่และจริงจังระหว่างภาควิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ล้วนอาจเป็นสาเหตุให้การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแท้จริง

2. ในลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ถูกต้องนั้น น่าจะมีใช่เพียงการจัดเรียงลำดับการสอนของภาควิชาต่าง ๆ ให้ต่อเนื่อง ไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ควรเป็นการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงการประสมประสานของเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน นั่นคือ ในการจัดเตรียมการเรียนการสอน ควรคิดถึงบทบาทของแต่ละภาควิชาในการร่วมกันจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว มากกว่าที่จะเน้นการจัดสรรจำนวนชั่วโมงสอนของภาควิชาต่าง ๆ ตามปริมาณเนื้อหาวิชาที่ภาควิชาอื่น ๆ เกี่ยวข้องและรับผิดชอบ

อย่างไรก็ตาม วิธีการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น น่าจะกระทำได้ โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้เกิดความรู้สึกที่ดี และอยากเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอนแบบนี้อย่างเต็มใจและจริงจัง ซึ่งแม้การดำเนินการดังกล่าวอาจจะมีปัญหายุ่งยากบ้างในช่วงแรก แต่ถ้าได้มีการวางแผนดำเนินการไว้ล่วงหน้าอย่างเหมาะสม ก็ควรจะเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และน่าจะทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่สมบูรณ์แบบ เป็นจริงขึ้นได้ในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย